

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru streinăta 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Programul Congresului dela Alba-Iulia.

Cu prilejul recente întruniri a Comitetului de direcţie al Partidului Naţional-Tărănesc d-l Iuliu Maniu a precizat în termeni următori caracterul congresului dela Alba-Iulia, convocat pe ziua de 20 Noembrie:

„Congresul dela Alba-Iulia va fi o puternică manifestare a conştiinţei cetăţeneşti, în faţa pericolelor ce ameninţă fiinţa noastră naţională.

El va însemna o hotărâre condamnată a metodelor reacţionare şi exploatare, care duc la anarhizarea ordinii de Stat, ruină materială şi decădere morală.

„Având loc la Alba-Iulia, cetatea, care simbolizează, pe lângă năzuinţele istorice ale Ardealului şi Banatului, suferinţele şi mărirea întregului neam românesc, el va prilejui afirmarea unităţii noastre de Stat indestructibile.

Un program lapidar şi de actualitate arzătoare. Vom dovedi aceasta cu câteva cazuri recente.

Procesul optanţilor unguri, în urma celor petrecute la Geneva, se poate considera pentru România ca şi pierdut — a afirmat zilele trecute d-l prof. N. Iorga într'un articol din „Neamul Românesc”, care a produs senzaţie. Acţiunea noastră diplomatică la Geneva s'a terminat prin urmare cu un fiasco şi o reformă capitală internă a ţării — cea agrară — va fi supusă probabil spre revizuirea tribunalului dela Haga. Iată un pericol care ameninţă „fiinţa noastră naţională”!

Zilele trecute, cu prilejul consfăţuirii majorităţii maghiare parlamentare din Budapesta, contele Bethlen, primul ministru al Ungariei a rostit în auzul lumii următoarea frază:

„Guvernul maghiar este departe (?) de acţiunea lordului Rothermere, dar ca particular şi ca cetăţean maghiar sunt de aceeaşi părere cu lordul englez, căruia ţin să-i exprim din toată inima mulţumiri pentru apărarea pe care a luat-o elementului maghiar şi pentru lupta pe care o întreprinde spre a obţine revizuirea tratatului dela Trianon”.

Adecă şeful unui guvern cu răspundere sprigină făcîs acţiunea de revizuire a tratatului dela Trianon, prin care se urmăreşte desmembrarea unor părţi din teritoriul actual a României întregite cu atâtea jertfe! Iată un alt pericol, care ameninţă „fiinţa noastră naţională”!

Rusia sovietică face pregătiri de războiu. În numărul de alaltăieri am publicat un articol „Sovietele şi pregătirile de răz-

boiu” pe care ni l-a transmis din Praga Agenţia Ceps pe baza informaţiilor primite din Moscova. „Războiul bate la uşă” exclamă toate ziarele sovietice, îndemnând poporul rus să stea gata pentru războiu.

Iată un al treilea avertisment care ne ameninţă fiinţa „noastră naţională”!

În alineatul al doilea al declaraţiei d-lui Iuliu Maniu se spune că Congresul dela Alba-Iulia va condamna „metodele reacţionare şi exploatare care duc la anarhizarea ordinii de stat, ruină materială şi decădere morală”.

Pentru sprijinirea acestei hotărâri, care se va aduce, nu voim să mai reedităm ceea ce am scris şi scrim de luni şi ani de zile privitor la haosul intern al ţării. Reproducem numai câteva rânduri dintr'un articol-prim publicat de d-l Titus Enacovici în nr-ul de ieri al marelui ziar bucureştean „Cuvântul”, în care se face un scurt bilanş al guvernărilor liberale:

„... Guvernează d-l Brătianu dela 1922, după bunul plac, care indignază pe cei mai puţin legalişti. A reuşit să ne dea cea mai proastă administraţie din Europa, cu funcţionari care trebuie să fure ca să trăiască, şi cari mor de foame când slujba nu le dă ocazie să ia bacşişuri. A reuşit să facă munca neproductivă pentru toate clasele sociale bazând economia ţării pe o sărăcie groaznică, care conduce la cel mai mic buget

„Regăţenizarea” Ardealului

Referindu-se la un articol al d-lui D. R. Ioanişescu, apărut în „Semănătorul” dela Raghin, — oficiosul guvernului atacă pe autor. Motivul? Pentru-că d-l Ioanişescu declară în acest articol, că mulţi dintre ardeleni s-au „regăţenizat”, introducând furtul în administraţiile ardeleni, aşa cum este şi în Vechiul Regat.

Nu discutăm asupra faptelor, cari au îndrumat pe d-l Ioanişescu spre această constatare. Suntem siguri că afirmaţia d-sale nu e căzută din senin. Avem însă de remarcat, în legătură cu această chestie, un lucru. Politicianismul practicat de guvernele averescano-liberale a adus în Ardeal păcate inerente guvernelor cari l-au introdus în nouile provincii. În locul unei unificări gradate şi cuminte — cum a cerut-o mereu şi o cere Partidul d-lui Maniu — atât liberalii cât şi averescanii au pus, noile provincii la cheremul despotismului politic, dispreţuind ori eliminând din viaţa publică

din Europa, proporţional cu populaţia. A reuşit să ne scoată afară din cercul ţărilor cu relaţii financiare internaţionale; în momentul când numerarul nu găseşte întrebunţare în toate ţările civilizate, nu se dă un ban în România nici guvernului nici particularilor. Tabloul este groaznic şi falimentul bate la uşă”.

Prin urmare confirmarea de către directorul celui mai citit cotidian independent românesc, — despre care nu se poate spune ce stă în serviciul P.N.T. — a „anarhizării ordinii de Stat, a ruinei materiale şi a decăderii morale”!

În fine în al treilea punct al programului Congresului dela Alba-Iulia preşedintele P.N.T. d-l Iuliu Maniu proclamă pentru toţi cari au urechi să audă şi îndeosebi pentru cei cari ne pândesc la graniţele ţării, că „Congresul dela Alba-Iulia va prilejui afirmarea unităţii noastre de Stat indestructibile”.

Prin urmare cad dela sine toate eşirile neputincioase ale „Viitorului”, când scria că convocarea adunării dela Alba-Iulia este o „mare greşeală” cu deosebit în momentele de faţă când suntem atacaţi dela Budapesta şi Viena” şi că P.N.T. săvârşeşte un act „nepatriotic” dedându-se la „agitajii şi acte de tulburare în chiar mijlocul Ardealului răvnit de vecini”.

Iată dar Congresul dela Alba-Iulia în adevăra a sa lumină: un mare act patriotic, care va fi aşezat în istorie alături dela marea manifestaţie naţională pentru unirea pe vecie a Ardealului cu Ţara-mamă, din 1 Decembrie 1918!

tot ce nu era aderent al mentalităţii averescano-liberale. Protecţionismul şi favoritismul au ajuns criteriile după cari se măsoară valorile, iar spatele plecate au luat locul convingerii şi caracterelor integre.

Nu-i mirare deci că prin această sită a politicianismului, au rămas şi s-au strecurat în administraţii elemente ale păcatelor combătute de d-l D. R. Ioanişescu. Vina însă nu este a celui ce remarcă această pacoste, ci a celor ce au introdus-o.

Oricât s-ar supăra oficiosul guvernului, această „regăţenizare” — de care nu învinuim elementele bune nici din Vechiul Regat şi nici din Ardeal! — există. Ea este produsul şi rezultatul politicii de protecţionism şi favoritism, introdusă aici de cei ce se laudă că sunt „singurii chemaţi şi competenţi să conducă această ţară”, de liberali.

Ei au adus la noi „regăţenizarea” în locul unificării cinstite şi cuminte, pe care a cerut-o şi o cere mereu Ardealul.

Congresul organizaţiei Braşov a P. N. T.

are loc, poimâne, Vineri 28 Octombrie orele 12 la amiazi în localul Clubului P. N. T. din Piaţa Libertăţii.

Avis membrilor de drept şi delegaţilor oraşului şi satelor.

Congresul general anual al P. N. T.

are loc Duminecă, 20 Noembrie la Alba-Iulia.

Congresul Fidac din 1927

Paris, 15 Oct. 1927.

Conform celor stabilite anul trecut la Varşovia, congresul Federaţiei Interzitate a foştilor combatanţi „Fidac” trebuia să aibă loc anul acesta în România.

Din cauza doliului naţional, la cererea guvernului român, congresul Fidac nu s'a putut ţine la Bucureşti. Atunci Consiliul de direcţie al Fidac-ului a hotărât ţinerea unei conferinţe de lucru de două zile, care a avut loc la Londra în zilele de 8 şi 9 Octombrie.

Congresul venea pentru a doua oară în Anglia şi dat fiind timpul scurt în care a fost înjghebat, Legiunea Britanică a foştilor combatanţi englezi nu a pregătit decât localul de lucru nefăcându-se congresiştilor nici o primire oficială. Singur preşedintele Legiunei Britanice, Colonelul Grosfield a dat un dîneu de adio camarazilor aliaţi, înainte de plecare.

Delegaţia română la acest Congres a fost reprezentată prin d-nii Victor Cădere, Petre Ciolan, A. Ianculescu şi Virgil Sărdaru, reprezentând trei din asociaţiile afiliate: Casa Voilor luntarilor Siberieni, Uniunea Ofiţerilor de rezervă şi Uniunea naţională a foştilor luptători. Cercul Subofiţerilor de rezervă nu a fost reprezentat. Delegaţia a lucrat sub preşedenţia d-lui Victor Cădere profesor universitar şi maior în rezervă.

În cele patru comisuni ale congresului au fost aleşi doi raportori români: d-l Cădere pentru a cincea oră, raportor la comisiunea afacerilor străine şi d-l Ciolan raportor la comisiunea statutelor.

Din lucrările congresului, remarcăm în special discuţiunile în jurul conferinţei dela Luxemburg şi a continuării legăturilor cu asociaţiunile de foşti combatanţi ex-duşmani.

Apoi s'au luat deciziuni relative la colaborarea Fidac-ului cu Societatea Naşunilor şi la combaterea ştirilor false, privind pe aliaţi sau acele cari răspândesc curente tendenţioase contra păcii.

În comisiunea victimelor de războiu s'au discutat mai multe

desiderate foarte importante relative la soarta invalizilor şi s'a hotărât ca să se depună toate stăruinţele ca statele aliate să ajungă la reciprocitate de tratament pentru invalizi aşa cum s'a ajuns prin înţelegerea franco-belgiană.

S'a mai hotărât să se studieze toată legislaţia privitoare la victimele de războiu pentru a se alcătui un complex unic din dispoziţiile legislative cele mai favorabile pentru acei încercaţi de războiu.

Alte chestiuni, cari comportară o discuţie mai largă, dar nu erau de absolută urgenţă, au fost amânate pentru Congresul anului viitor.

Congresul din 1928 va avea loc la Bucureşti.

Congresul a ascultat motivarea prezentată de şeful delegaţiei române pentru amânarea Congresului din 1927 şi la propunţarea numelui Marelui Rege Ferdinand, asistenţa a observat în picioare un minut de tăcere.

După aceea s'a hotărât ca congresul să aibă loc la Bucureşti la 29 Septembrie, unde congresişii vor veni pentru a sărbători şi aniversarea a zece ani dela terminarea războiului.

Noul preşedinte al Fedac-ului.

Cu ocazia fiecărui Congres anual se alege un nou preşedinte.

D-lui Marcel Heraud care a fost preşedinte pentru 1927 îi succede d-l Nicola Sansanelli, deputat în Camera italiană, şef al Asociaţiunii Naţionale de Combatante Italiani. d-l Sansanelli este o personalitate distinţă atât în Italia, cât şi în Fidac şi este un mare prieten al României.

D-sa va prezida Congresul care va avea loc în toamna anului 1928 la Bucureşti.

Cor.

Consilierii judeţeni aleşi şi de drept ai P. N. T. sunt invitaţi a lua parte Vineri în 28 Oct. ora 5 d. a. în localul „Gazetei Transilvaniei” la o consfăţuire în vederea deschiderii sesiunii de toamnă a Consiliului judeţean.

